

Forum for islamforskning Nyhedsbrev – e-mail

23. APRIL 2007

ÅRGANG 2, NUMMER 3

Indhold:

- Politiseringen og islamforskning
- Nyt professorat
- Nye bøger
- FIFO-seminar
- Konferencer

Husk på følgende,
ift. nyhedsbrevet

- Gør artikler korte og relevante.
- Alle oplysninger skal være af værdi for FIFO's medlemmer.
- Deadline for bidrag til næste nummer: 1. september 2007.

Politiseringen og islamforskning

FIFO finder det vigtigt at tage politiseringen af islamforskningen i Danmark alvorligt. Vi gør dette ved, på den ene side at understrege de negative konsekvenser, som dette kan have for forskningens kvalitet. Og vi gør det også, proaktivt, ved at tænke vores metoder igennem, ved målrettet at opfordre til debat mellem forskere og metodisk selvrefleksion. FIFO afholder derfor et seminar om emnet med et antal internationale og nationale islam-forskere i maj måned 2007. Se mere om politiseringen og seminaret på <http://www.islamforskning.dk>

Nyt professorat i 'Islamisk teologi'

Jørgen S. Nielsen, p.t. leder af Det Danske Institut i Damaskus, vil til efteråret tiltræde et nyt internationalt femårigt grundforskningsprofessorat i European Islamic thought and modernity. Professoratet er placeret ved Det Teologiske Fakultet, Københavns Universitet.

Jørgen S. Nielsen vil som professor komme til at stå i spidsen for et forskningsprojekt, hvis formål er udvidet erkendelse og bedre oplysning inden for området islamisk tænkning i Europa på modernitetens vilkår.

(Kilde: Det Teologiske Fakultets hjemmeside)

Nye bøger om islam i Danmark af danske islamforskere

Fra vore egne rækker er netop udkommet Kate Østergaard (2006), *Islam. Danske verdensreligioner*, Gyldendal. Bogen er tiltænkt gymnasiet, men kan også læses med henblik på generel viden om hvordan danske muslimer optræder og italesætter sig selv og ikke mindst, hvordan de bliver italesat i Danmark (pris: 160,00 ex moms). Læs også anmeldelse af bogen i det kommende nummer af Tidsskrift for Islamforskning.

Christine M. Jacobsen: *Staying on the Straight Path: Religious Identities and Practices among Young Muslims in Norway (ph.d afhandling)*

Fokusset på muslimske unge – og særligt de mere aktivt og udadventt praktiserede af slagsen – er udtalt indenfor den forskning, som beskæftiger sig med islam i Vesten. Christina Jakobsens ph.d. afhandling er et bidrag til dette felt, og forholder sig således til temaer, som tages op i andre værker (fx

identitet, praksis), men gør dette med en teoretisk bevidsthed, som må gøre værket til obligatorisk læsning for enhver, som beskæftiger sig med islam i Skandinavien.

Jakobsen bygger sin afhandling på antropologisk feltarbejde blandt to muslimske ungdomsorganisationer i Oslo (Muslimsk Student Samfunn og Norges Muslimske Ungdom) og interview med unge, som er aktive i disse foreninger. Der er tale om to foreninger, der på forskellige niveauer er transnationale af karakter (både når det gælder udsyn og medlemsskare), hvor fokus ligger identitetsdannelse og formuleringen af islam i en norsk kontekst.

Jakobsen beskriver de unges praksis og identitetsdannelse på baggrund af begrebet "horizons of action". Begrebet åbner op for at vise, hvordan hendes informanter positionerer sig indenfor et net af forskellige tilhørsforhold, påvirkninger og forestillinger. Fire "horizons of action" fremstår som særligt betydningsfulde i den forbindelse: det globale muslimske samfund, europæiske og norske muslimer, familien og den etniske diaspora, og endeligt det norske samfund, hvor muslimer oftest fremstilles og forstås som andre. Det er i forhold til disse forskellige horisonter, at de unge formulerer og forstår, hvad der er autentisk islam og hvad der er en autentisk islamisk identitet. Jakobsens greb giver ikke mindst rum for en forståelse af identitet og praksis som dynamiske og relationelle begreber. Hvad der er en af afhandlingens fine kvaliteter er, at dynamikken, det relationelle og dermed flertydige ikke kommer til at overskygge og dermed underkende, at de personer og grupper som beskrives, ser den islam som de praktiserer og/eller stræber efter som noget normativt, entydigt. Her er Jakobsens beskrivelse af, hvorledes individet formes som et moralsk subjekt i de to ungdomsorganisationer, central. At være muslim er både noget man er (fx på baggrund af opvækst og omverdenens forståelse), samtidigt med, at det er en identitet, som man stræber efter: Der er både tale om underkastelse og aktiv søgen. I Jakobsens beskrivelse brydes flere – tilsyneladende – dikotomier ned, være det sig islam som entydig eller flertydig (islam eller islamer), tradition og modernitet, og autonomi og underkastelse.

Jakobsens mange fine og gennemtænkte teoretiske overvejelser, rodfæstede i den indsamlede empiri, gør afhandlingen yderst værd at læse. Afhandlingen kommer i dybden med mange ting. Skal man påpege et par punkter, hvor yderligere fremstilling og analyse kunne have bidraget til en yderligere styrkelse af afhandlingen, kan man pege på overvejelser forbundet med nogle af de dikotomier, som opstår når Jakobsen nedbryder andre. Ser man på det transnationale kan man fx overveje, hvorledes transnational praksis og tolkning (universalisme) forholder sig til hinanden. På samme måde kunne en dybere beskrivelse af forældregenerationens holdninger (i afhandlingen skildret igennem de unges udtalelser og positioner) og mulige sammenligninger med unge muslimers erfaringer i andre vesteuropæiske kontekster have været interessant. Dette overskygger ikke, at der er tale om en afhandling, hvis perspektiver og analyser er af en dybde, som også gør den relevant i en dansk sammenhæng.

Christina Jakobsens afhandling indeholder også spændende analyser af den interne debat omkring etniske minoriteters kultur og religion som foregår blandt forskere i Norge. Ikke mindst af den grund er Christina Jakobsen en af de forskere, som er inviteret til at deltage i FIFOs seminar på Magleås i maj.

Hele afhandlingen kan downloades i pdf-format:
<https://bora.uib.no/handle/1956/2006>

FIFO seminar
Den 14.-15. maj

FIFO seminar
den 10. oktober

*Kontingent til FIFO
betales en gang
årligt og udgør 150
kr. (dog 100 kr. for
studerende)*

FIFO

Att.: Garbi Schmidt
SFI, Socialforsknings-
instituttet
Herluf Trolles Gade 11,
1052 Kbh. K

E-mail:

info@islamforskning.dk

FIFO på internettet!

www.islamforskning.dk

Redaktion på

Nyhedsbrevet: Lise
Paulsen Galal og Brian
Jacobsen

FIFO seminar i maj

Research on Islam Repositioned. New Agendas in the study of Islam and Muslims in a politicised research field. 14.-15. maj 2007 på Magleås Kursuscenter. Læs mere her: <http://www.islamforskning.dk/arrangementer.htm>

FIFO seminar i oktober

FIFO planlægger et seminar 10. oktober 2007 i Århus.

Andre konferencer

Tirsdag 22 maj kl. 13.15-17 lokale 0.26, Artillerivej 86 seminar om islam i Tyrkiet med Heiko Henkel, Mogens Pelt, Abdullah Simsek, Daniella Kuzmanovic. Program offentliggøres senere på www.tors.ku.dk

Secularism and Beyond.

International Conference, May 29th to June 1st 2007. For yderligere information se: http://www.ku.dk/satsning/Religion/sekularism_and_beyond/index.asp (også workshops om islam).

ISSR's (International Society for the Sociology of Religion) 29th Conference in Leipzig. 23.-27. juli 2007. Flere workshops om islam.

For yderligere oplysninger se:

www.soc.kuleuven.be/ceso/sisr/eng/conference/index.htm

Religion in the 21st Century Transformations, Significance, Challenges University of Copenhagen Priority Area Religion in the 21st Century Concluding Conference. 19th – 23rd September 2007. Foredrag om islam m.m.